

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Język polski – klasa VI

Wymagania niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Założenia

- Każdy wyższy poziom obejmuje wymagania poziomów niższych. Ocenę ustala się na podstawie poziomu opanowania wymagań określonych dla realizowanych treści.
- Wymagania dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia w przypadkach określonych przepisami.

Zakres treści klasy VI

Wymagania odnoszą się do czterech obszarów podstawy programowej: kształcenia literackiego i kulturowego, kształcenia językowego, tworzenia wypowiedzi oraz samokształcenia. Stosuje się je do tekstów kultury, lektur, zagadnień językowych i form wypowiedzi przewidzianych dla klasy VI w dopuszczonym programie nauczania.

Ocena dopuszczająca (2)

- Rozpoznaję podstawowe elementy świata przedstawionego, bohaterów, narratora lub podmiot liryczny oraz wskazuję wydarzenia w omawianym tekście;
- rozpoznaję poznane w klasie VI gatunki literackie (powieść, bajka, środki stylistyczne i elementy budowy wiersza);
- wyszukuję w prostym tekście informacje podane wprost oraz określę jego temat;
- rozpoznaję omawiane części mowy, wskazuję odmienne i nieodmienne części mowy, podstawowe części zdania i typy wypowiedzi;
- stosuję podstawowe reguły ortograficzne i interpunkcyjne w krótkiej wypowiedzi;
- tworzę krótką, zrozumiałą wypowiedź ustną lub pisemną w formie ćwiczonej w klasie VI;
- korzystam według wskazówek z tekstu, słownika lub innego podanego źródła informacji.
- opisuję, co widzę na obrazie;
- wskazuję różnice między charakterystyką a opisem postaci
- wymieniam cechy opisu przeżyć wewnętrznych.

Ocena dostateczna (3)

Spełniam wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:

- opisuję świat przedstawiony i bohaterów, porządkuję wydarzenia oraz odróżniam elementy realistyczne od fantastycznych;
- rozpoznaję cechy omawianych gatunków i środki stylistyczne oraz wyjaśniam ich podstawowe znaczenie w tekście;
- wyszukuję informacje podane wprost i pośrednio, określám główną myśl oraz odróżniam informacje ważne od drugorzędnych;
- określám formy gramatyczne poznanych części mowy, nazywam części zdania i rozpoznaję omawiane typy wypowiedzeń;
- stosuję poznane zasady gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne w typowych zadaniach oraz własnych wypowiedziach;
- tworzę uporządkowaną wypowiedź w poznanej formie gatunkowej, stosuję podstawową kompozycję i wyodrębniam akapity;
- formułuję opinię i prosty argument, redaguję plan lub notatkę oraz korzystam ze słowników i wskazanych źródeł.
- omawia kompozycję obrazu, charakteryzuję postacie przedstawione na obrazie;
- przygotowuję materiały do opisu przeżyć wewnętrznych.

Ocena dobra (4)

Spełniam wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:

- analizuję elementy świata przedstawionego, sposób narracji, cechy bohaterów, tematykę i podstawową problematykę utworu;
- wyjaśniam funkcje wybranych środków stylistycznych i elementów konstrukcyjnych oraz uzasadniam rozpoznanie gatunku;
- odczytuję informacje wyrażone wprost i pośrednio, rozpoznaję relacje między częściami tekstu oraz odróżniam fakt od opinii;
- analizuję formy gramatyczne i funkcje składniowe wyrazów oraz przekształcam omawiane konstrukcje składniowe;
- stosuję poprawne formy językowe, zasady ortografii i interpunkcji oraz dobieram styl do sytuacji komunikacyjnej;
- tworzę spójną wypowiedź ustną lub pisemną w formach przewidzianych w klasie VI, zachowując właściwą kompozycję i układ graficzny;

- uzasadniam opinię argumentami i przykładami, selekcjonuję informacje oraz przedstawiam wyniki pracy na podstawie dobranych źródeł;
- nazywam wrażenia, jakie wzbudza we mnie obraz;
- redaguję plan opisu przeżyć wewnętrznych.

Ocena bardzo dobra (5)

Spełniam wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

- interpretuję utwór, przedstawiam jego własne rozumienie i uzasadniam je, odwołując się do tekstu, doświadczeń i poznanych kontekstów kulturowych;
- analizuję funkcje elementów konstrukcyjnych, środków stylistycznych, narracji i języka oraz wyjaśniam ich wpływ na znaczenie utworu;
- porównuję utwory lub różne teksty kultury, w tym tekst literacki i jego adaptację, według trafnie dobranych kryteriów;
- wyjaśniam zależności między formą gramatyczną, budową wypowiedzenia, doбором słownictwa a sensem i celem wypowiedzi;
- tworzę rozwinięte, logiczne i poprawne językowo wypowiedzi, świadomie stosując kompozycję, akapity, środki językowe i właściwy styl;
- formułuję stanowisko, dobieram argumenty odwołujące się do faktów, logiki lub emocji i uzasadniam je odpowiednimi przykładami;
- selekcjonuję i krytycznie oceniam informacje z różnych źródeł, wykorzystuję je w samodzielnej wypowiedzi i przestrzegam zasad korzystania z cudzej własności intelektualnej.
- formułuję problem przedstawiony na obrazie, wyrażam własny sąd o obrazie;
- tworzę charakterystykę wskazanego bohatera;
- redaguję opis przeżyć wewnętrznych;
- tworzę opowiadanie twórcze na podstawie baśni lub legendy;
- redaguję list oficjalny.

Ocena celująca (6)

Spełniam wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- samodzielnie interpretuję wymagający tekst, łącząc informacje z kilku jego poziomów oraz formułując spójne, dobrze uzasadnione wnioski;
- zestawiam kilka utworów lub tekstów kultury, dostrzegam związki między nimi i tworzę syntezę opartą na trafnie dobranych kryteriach;

- oceniam postawy bohaterów, zdarzenia i wartości przedstawione w tekstach, uwzględniając różne możliwe punkty widzenia;
- samodzielnie analizuję nietypowy tekst lub problem językowy i wykorzystuję wiedzę o literaturze oraz języku w nowej sytuacji;
- tworzę oryginalną, przemyślaną i poprawną wypowiedź w formie objętej programem klasy VI, świadomie dobierając środki do celu i odbiorcy;
- formułuję rozbudowaną argumentację, porządkuję argumenty, odnoszę się do możliwych odmiennych opinii i bronię własnego stanowiska;
- opracowuję samodzielną prezentację lub przekład intersemiotyczny, celowo łącząc tekst, obraz, dźwięk lub działania sceniczne oraz rzetelnie wykorzystując źródła; osiągnięcie tej oceny nie wymaga materiału spoza podstawy programowej;
- biorę udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie.

Podstawa opracowania

Podstawa prawna i programowa. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 356, z późn. zm.), w tym zmiany obowiązujące od 1 września 2024 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 996), oraz § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 378), określający harmonogram wdrażania nowej podstawy programowej. W klasie VI w roku szkolnym 2026/2027 stosuje się dotychczasową podstawę programową.